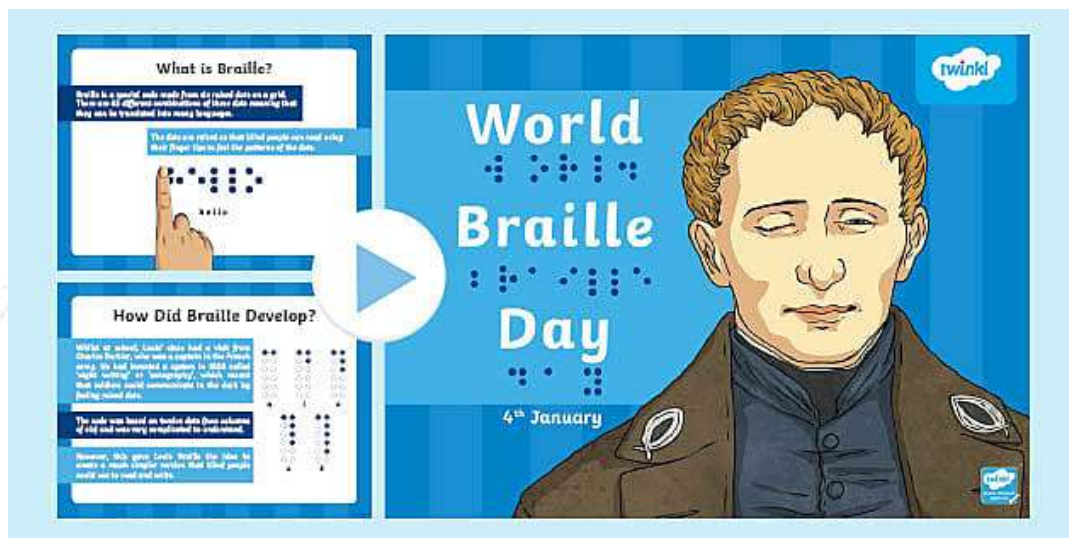

روز بین المللی خط بریل World Braille Day روز جهانی بریل و دشواری‌های نابینایان

سازمان ملل متحد از سال 2019 تا کنون چهارم ماه جنوری روز تولد لویی بریل را به مثابه «روز جهانی بریل» غرض افزایش آگاهی در مورد اهمیت خط بریل به عنوان وسیله ارتباطی و حقوق اولیه افراد نابینا یا با بینایی کم در نظر گرفته است. خط بریل توسط لویی بریل فرانسوی ابداع شد که از سنین کودکی در جریان یک سانحه بینایی خود را از دست داده بود.

موفقیت خط بریل در ساده گی منطق و سیستمی ساده آن که متشکل از 6 نقطه، که در دو ستون سه تایی قرار می گیرند و در مجموع 63 ترکیب مختلف از حروف و اعداد را نماینده گی می کند.

اهمیت سیستم بریل و حقوق نابینایان:

سیستم بریل نشان داد که چطور اراده می تواند بر محرومیت های فیزیکی فایق آید و برای میلیون ها نابینا این امکان را فراهم کرد تا زنده گی مستقلی داشته باشند.

سیستم بریل در معاهده جهانی حقوق افراد و معلولیت ها گنجانده شده است و برای 133 زبان کودکان بریل وجود دارد.

کشورهایی که این معاهده را پذیرفته اند موظف هستند برای توانمند سازی افراد معلول گامهایی را بردارند تا این شهروندان از یک زنده گی مستقل و مشارکت کامل در تمام عرصه های زنده گی برخوردار شوند. این موافقتنامه از دولت ها می خواهد در ساختمان های دولتی و عمومی خط بریل به شکل خوانا و قابل فهم ارائه شود.

بر اساس این معاهده افراد دارای معلولیت باید از حق آزادی بیان و عقیده، از جمله آزادی جستجو، دریافت و انتشار معلومات و ایده ها، از طریق همه شکل ارتباطی از جمله از طریق خط بریل برخوردار

باشند. همچنین از خط بریل به عنوان یکی از روش‌هایی نام برده شده که افراد دارای معلولیت باید حق انتخاب آن را در تعاملات رسمی داشته باشند.

تکنالوژی:

سیستم بریل به بسیاری از زبان‌ها از جمله پارسی - دری کار نموده و می‌تواند با دست بر روی یک قاب ساده نوشته شود و حتی با کامپیوتر هم می‌توان بریل را تایپ و با پرینتر بریل چاپ کرد.

کسانی که روزانه با سیستم بریل سروکار ندارند شاید متوجه پیشرفت‌های تکنالوژیک در جهان بریل نباشند. سال‌هاست که بریل وارد عرصه الکترونیک شده و بسیار فراتر از نقاطی برجسته بر روی کاغذ به حساب می‌آید.

در جهان امروزی کامپیوترها، تلفون و ساعت‌های هوشمند و کتاب‌خوان الکترونیکی قابل استفاده با سیستم بریل هستند. اما دسترسی به این ابزارها چندان ارزان نیست و اگر کمک‌های دولتی نباشد نابینایان و کم بینایان از استفاده این پیشرفت‌ها محروم خواهند ماند.

نابینایان در افغانستان و مساله کاربرد خط بریل:

در افغانستان خط بریل از حدود نیم قرن به این سو کاربرد دارد. در ابتدا نابینایان از وسایل نوشتاری ساده استفاده می‌کردند اما با گذشت زمان و با پیشرفت تکنالوژی جدید به وسایل مدرن دست یافتند. بر اساس احصاییه سازمان صحتی جهان، نزدیک به نیم میلیون نفر در افغانستان از نابینایی رنج می‌برند و تنها بیست درصد از نابینایان امکانات استفاده از خط بریل را دارند.

مکتب نابینایان از سال‌ها پیش ایجاد شده، مگر نسبت عدم توجه مقامات و فقدان کاربرد تکنالوژی حتی کمبود چاپ کتاب‌های درسی باعث شده که نابینایان بخصوص شاگردان به دشواری‌های متعدد دچار باشند.

مکتب نابینایان کابل سالانه حدود 10 تا 15 شاگرد فارغ می‌دهد اما شامل شدن این نوجوانان به پوهنتون‌ها هم با مشکلات فراوانی روبروست. اصلاً هیچ امکاناتی برای نشر و چاپ مواد درسی با خط بریل در دوره تحصیلات عالی برای نابینایان وجود ندارد. محصلان نابینا به کمک وسایل ضبط صدا درس استادان را ثبت می‌کنند و دوباره آن را می‌شنوند و آماده گی برای امتحانات می‌گیرند.

به گزارش آژانس خبری پژواک در 4 جنوری سال پار از روز جهانی نابینان در کابل تجلیل به عمل آمد. شماری از نابینان با بزرگداشت از روز بین المللی خط بریل طی قطعنامه‌ی خواستار توجه به مشکلات آن‌ها و حمایت بیشتر حکومت سرپرست و نهادهای بین‌المللی از نابینان افغانستان شدند.

منابع:

- رادیو زمانه

- وبسایت روز جهانی خط بریل World Braille Day

- روز جهانی خط بریل در وبسایت BBC

- آژانس خبری پژواک

